

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. L. P., K.**, správca konkurznej podstaty úpadcu M., s. r. o., Z., IČO: X., proti žalovanému **JUDr. Ing. R. L.**, súdny exekútor, N., zastúpeného JUDr. R. B., advokátkou, K., **o vydanie výťažku z predaja nehnuteľnosti**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 05. 2010, č. k.: 44Cbi/116/2002-221, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 05. 2010, č. k.: 44Cbi/116/2002-221 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v prospech konkurznej podstaty úpadcu M., s. r. o., Z., IČO: X., sumu 1 388,07 eur predstavujúcu úrok z časti oneskorene vydaného výťažku, úrok z omeškania vo výške 17,6 % p.a. zo sumy 186 798,24 eur od 19. 06. 2001 do 06. 09. 2001 a úrok z omeškania vo výške 17,6 p.a. zo sumy 42 139,71 eur od 07. 09. 2001 do 03. 05. 2007, na účet č. X. všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku konanie zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania predstavujúcu zaplatený súdny poplatok vo výške 2 106,98 eur.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 6 Obo 270/2004-115 zo dňa 30. 03. 2007 po podaní odvolania zo strany odporcu potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 44 Cbi 116/02-74 zo dňa 20. 05. 2004 v časti o zaplatenie 1 269 501 Sk v prospech podstaty ako vecne správny a vo zvyšnej časti o zaplatenie príslušenstva, ako aj súvisiaceho rozhodnutia o trovách

konania vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že v časti priznaného úroku a úroku z omeškania je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný. V závere svojho rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že prvostupňový súd priznal navrhovateľovi úroky bez ustálenie ich výšky a úrok z omeškania bez toho, aby sa vysporiadal s otázkou, či a kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, bez posúdenia o aký právny vzťah ide a podľa ktorého zákonného ustanovenia mu vzniká nárok na úrok z omeškania. Žalovaný následne podal dovolanie proti vyššie citovanému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 1 Obdo V 24/2008-170 zo dňa 30. 04. 2009 dovolanie žalovaného odmietol a nepriznal mu náhradu trov dovolacieho konania. Dňa 27. 01. 2010 bolo Krajskému súdu v Bratislave doručené uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 417/08, ktorým bola prijatá sťažnosť Ing. Mgr. R. L. na ďalšie konanie vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Nálezom ÚS SR I. ÚS 417/08-42 zo dňa 09. 12. 2009, bolo rozhodnuté, že základné právo Ing. Mgr. R. L., súdneho exekútora rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Obo 270/2004 zo dňa 30.03.2007 porušené nebolo. Dňa 11. 05. 2009 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu žalovaného s oznámením, že žalovaný je práceneschopný od 14. 10. 2009 a liečenie pokračuje v Sanatóriu v Tatranskej Polianke. Dôkazy o týchto skutočnostiach sa nachádzajú v spise Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 44 Cbi 21/2002. Vzhľadom na uvedené, žalovaný nesúhlasil s pojednávaním bez jeho účasti a pojednávanie navrhol odročiť s tým, že ukončenie práceneschopnosti oznámi. Vzhľadom na charakter prejednávanej veci prvostupňový súd nepovažoval účasť žalovaného, ktorý je tiež zastúpený právnym zástupcom na pojednávaní za nutnú, nakoľko predmetom konania je ustálenie výšky úroku a úroku z omeškania dlžnej sumy, pričom dôkazné bremeno je na strane žalobcu, ktorý pri výpočte vychádzal z podkladov, ktoré mu predložil sám žalovaný. Súd prvého stupňa preto v ďalšom konaní vykonal a doplnil dokazovanie v zmysle záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Prvostupňový súd skonštatoval, že nárok žalobcu na úrok z časti oneskorene vydaného výťažku a úrok z omeškania tak ako bol špecifikovaný, bol preukázaný ako oprávnený, s výnimkou úroku z omeškania za obdobie od 06. 09. 2001 do zaplatenia, z časti výťažku v sume 1 269 501 Sk, v ktorej časti bol návrh vzatý späť a konanie zastavené.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa

na ďalšie konanie. Uviedol, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O. s. p. doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, ktoré neboli uplatnené žalovaným bez jeho viny, rozsudok nie je riadne zdôvodnený, je nepreskúmateľný a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právny zástupca žalovaného listom zo dňa 11. 05. 2010 súdu oznámil, že žalovaný je práceneschopný, nesúhlasí s pojednávaním bez jeho účasti a navrhol pojednávanie odročiť. Napriek uvedenému súd pojednával bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Uvedeným spôsobom súd prvého stupňa odňal žalovanému konať pre súdom. Toto právo mu nemôže byť odňaté aj keď má právneho zástupcu. V danej veci teda neboli splnené predpoklady na prejednanie veci v neprítomnosti žalovaného. Žalovaný oznámil a ospravedlnil súdu v dostatočnom predstihu neúčast' na pojednávaní súdu, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté rozhodnutie a zároveň vyslovil nesúhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti a požiadal o odročenie. Žalovaný uviedol, že zlý zdravotný stav, vyžadujúci lekárske ošetrovanie resp. liečebný pobyt je treba považovať za dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. V dôsledku toho, že súd konal bez účasti žalovaného, tento nemohol uplatniť skutočnosti dôležité pre rozhodnutie sporu. V ďalšom texte odvolania žalovaný namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku nakoľko z neho nie je zrejmé kedy sa žalovaný dostal do omeškania s vydaním výťažku z dražby a o aký právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa jedná. Taktiež uviedol, že právny vzťah žalobcu a žalovaného v časti dotýkajúcej sa vymáhaného peňažného nároku žalobcu v tomto súdnom konaní nemožno subsumovať pod právny režim Občianskeho zákonníka a preto právny základ, uvádzaný súdom prvého stupňa, právne neobstojí a žalobcovi tak nevznikol nárok na jeho zaplatenie. Taktiež uviedol, že žalobný návrh by pre rozpor s dobrými mravmi nemal požívať právnu ochranu a požiadal o ochranu pred šikanóznym výkonom práva žalobcu.

Odvolanie odôvodnil tým, že rozsudkom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a zároveň že rozsudok súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok súdu prvého stupňa nespĺňa náležitosti v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O. s. p. pre jeho nepreskúmateľnosť. Žalovaný v priebehu konania poukazoval na rozpor na strane žalobcu, ktorý v podanom návrhu žiadal poistné plnenie za 16 629 kusov uhynutých kurčiat v sume 360 799,20 Sk pričom neskôr uvádzal počet 30 000 kusov kurčiat. Žalovaný taktiež namietal, že pri výpočte požadovanej náhrady poistného plnenia, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že v zmysle čl. 7 písm. c) zmluvných dojednaní, predmetnej poistnej zmluvy si žalobca voči žalovanému

nesplnil 8 dňovú oznamovaciu povinnosť poisťnej udalosti, čo má za následok zníženie poisťného plnenia až o 60%. Rovnako je potrebné vziať do úvahy, že v zmysle čl. 6 zmluvných dojednaní k uzatvorenej poisťnej zmluve ak vzniklo poisťnej organizácii právo na plnenie z poisťnej udalosti, je poisťovňa povinná vyplatiť 90% zo sumy určenej podľa čl. 4 (čo znamená, že zmluva bola dojednaná s 10% spoluúčasťou poisteného na plnení z poisťnej udalosti). Súd sa vo svojom rozhodnutí týmito argumentmi žalovaného nezaoberal a bez ďalšieho zdôvodnenia sa obmedzil len na konštatovaní, že o výške škody svedčí vyčíslenie na č. l. 151-153. Nie je možné zistiť akými úvahami a akými zákonnými ustanoveniami sa riadil prvostupňový súd pri posúdení a rozhodnutí o tom, že žalobcovi patrí úrok z omeškania vo výške 20%, a to odo dňa 01. 04. 1994, t. j. ako posúdil dobu kedy sa žalovaný dostal do omeškania ako aj výšku úroku z omeškania a akými úvahami a zákonnými ustanoveniami sa riadil pri posúdení a rozhodnutí o vznesenej námietke premlčania. Žalobca si uplatnil svoj nárok dňa 19. 04. 1995, avšak s textu jeho podania je zrejmé, že sa domáhal len zaplata sumy 360 799,20 Sk, pričom príslušenstvo istiny bolo do konania vnesené až následne a preto sa žalovaný domnieva, že lehota na uplatnenie nároku v čase od 01. 04. 1994 nemohla byť zachovaná. K tomu aby poisťnému vzniklo právo na úrok z omeškania, sa musí poisťné plnenie stať splatným. Ak je však sporný základ plnenia poisťníka, ako tomu bola aj v tejto veci, nie je možné ani začať vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu poisťného plnenia poisťovateľa a preto žalovaný nemôže byť v omeškani s plnením. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ani všeobecné poisťné podmienky neustanovujú kedy je možné považovať vyšetrenie rozsahu povinnosti poisťníka plniť za ukončené, je potrebné takéto ukončenie považovať za skončené len čo bol so súhlasom poisťníka alebo s jeho dodatočným schválením dohodnutý s poisteným rozsah plnenia alebo dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím súdu. Keďže v danej veci by sa jednalo o prípad skončenia na zistenie povinnosti plniť až na základe právoplatného rozhodnutia súdu, žalovaný sa nemôže do omeškania dostať ešte pred uplynutím lehoty stanovenej súdom na plnenie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť, pričom sa odvolal na všetky v žalobe, v písomnom vyjadrení ako aj na pojednávaní konanom dňa 25. 05. 2010 uvedené skutočnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212

ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p., a po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktorému mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Žalovaný podal odvolanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej judikatúry odňatím možnosti konať pred súdom je aj prejednanie (rozhodnutie) veci v neprítomnosti účastníka, hoci na to neboli splnené podmienky

V tejto súvislosti žalovaný namietal, že súd prvého stupňa prejednal vec bez účasti jeho účasti, napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania. Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, súd prvého stupňa nariadil pojednávanie v predmetnej veci na deň 25. 05. 2010 o 09.00 hod. Právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 11. 05. 2010 doručeným súdu dňa 13. 05. 2010 požiadal súd o odročenie pojednávania s poukazom na skutočnosť, že žalovaný je práceneschopný od 14. 10. 2009, jeho liečenie pokračuje v sanatóriu v Tatranskej Polianke. Uviedol, že dôkazy o uvedených skutočnostiach sa nachádzajú v spise Krajského súdu Bratislava sp. zn. 44Cbi 21/2002. Taktiež uviedol, že žalovaný nesúhlasí s pojednávaním bez jeho účasti.

Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Keďže účastník môže v konaní vystupovať aj prostredníctvom zástupcu na základe plnomocenstva (§ 24 a nasl. O. s. p.), má aj tento zástupca právo osobne sa zúčastniť konania. Možnosť vec prejednať v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho zástupcu je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Aj keď zákon bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu, je zrejmé, že za dôležitý dôvod treba považovať také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom na svoju povahu spôsobilé neúčast' na pojednávaní ospravedlniť. Zdravotné problémy žalovaného, o existencii

ktorých predložil žalovaný príslušné doklady, je možné v danom prípade považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Tým, že súd prvého stupňa rozhodol o veci na pojednávaní, odročenie ktorého požiadal žalovaný z dôležitých dôvodov, došlo na jeho strane k odňatiu možnosti konať pred súdom a zároveň aj k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd preto s poukazom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková